

Kulatý stůl

Záznam ze zasedání kulatého stolu na téma Nedořešený hlavolam: Sociální pedagogika a/versus Sociální práce

Termín konání: 16. 2. 2016

Místo konání: Ústřední knihovna PF MU v Brně

Moderátoři: Radim Šíp a Martin Stanoev

Pozvaní účastníci: Pavel Navrátil, Lenka Gulová, Ladislav Ptáček, Dagmar Gasnářková

Otázky diskuse:

- Jaká je historie a současnost vztahu sociální práce a sociální pedagogiky po roce 1989?
- Jak se současná situace (globalizace, integrace Evropy, uprchlická krize/hysterie) promítá či by měla promítnout do výuky oborů i do praxe samotné?

doc. Mgr. Radim Šíp, Ph.D. Působí na PdF Katedry sociální pedagogiky MU v Brně. Stál u vzniku časopisu Sociální pedagogika, kde působí jako redaktor studií.

Mgr. Martin Stanoev, Ph.D. Zaměřuje se na oblast sociálního vyloučení, sociální marginality a sociální pedagogiku. Před svým působením v Centru empirických výzkumů na Fakultě veřejných politik SU v Opavě pracoval deset let jako sociální kurátor v Brně, kdy se zabýval sociální prací s lidmi bez domova a po propuštění z výkonu trestu.

Dne 16. 2. 2016 se v prostorách Ústřední knihovny Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně uskutečnilo **historicky první zasedání kulatého stolu časopisu Sociální pedagogika**. Cílem diskuse kulatého stolu bylo přiblížení vztahu sociální pedagogiky a sociální práce z pohledu předních českých akademiků a praktiků obou disciplín. Zasedání moderovali Radim Šíp a Martin Stanoev a v debatě odborníků kulatého stolu vystoupili Pavel Navrátil, Lenka Gulová, Ladislav Ptáček a Dagmar Gasnářková.

Záznam zasedání byl publikován prostřednictvím video kanálu časopisu na [YouTube](#), kde lze sledovat vývoj diskuse od vstupního představení účastníků, přes konkrétní příspěvky v diskusi dle vymezených časových stop ve dvou hlavních proudech.

První z nich přináší okruh otázek vztahující se k **historii a současnému vztahu sociální práce a sociální pedagogiky po roce 1989**. Diskuse byla zahájena otázkou etablování sociální práce a sociální pedagogiky v ČR. Dále se diskuse zabývala otázkou, co mají sociální práce a sociální pedagogika společného a v čem se liší.

doc. PhDr. Pavel Navrátil, Ph.D. Působí na FSS Katedry sociální politiky a sociální práce MU v Brně. V minulosti působil jako ředitel Občanské poradny v Brně, byl vedoucím katedry Křesťanské sociální práce UP Olomouc a Centra praktických studií. Vědeckovýzkumná činnost zahrnuje mimo jiné výzkum sociální exkluze a inkluze v české společnosti a oblast etnika, minority a marginalizovaných skupin v ČR.

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D. Působí jako vedoucí Katedry sociální pedagogiky PdF MU v Brně. V rámci své profese se specializuje na oblast multikulturní výchovy, sociální práce, andragogiky, axiologie a pedagogické praxe. Je garantkou CŽV vzdělávání, obor vychovatelství.

Mgr. Ladislav Ptáček, DiS. Působí jako vedoucí Oddělení sociální prevence a pomoci Odboru sociální péče Magistrátu města Brna, pracovník linky důvěry a předseda správní rady o. s. Modrá linka, mediátor a předseda rady o. s. Mediační centrum.

Mgr. Dagmar Gasnářková. Profesionálně působí na Oddělení sociálně-právní ochrany dětí města Břeclav. Je zástupcem vedení odboru, kde uskutečňuje přímou klientskou práci a odborné sociální poradenství.

Redakce děkuje uvedeným za jejich účast na zasedání kulatého stolu.

Prostor byl věnován také vyjádření zkušeností (názorů) a přínosů vzniku Asociací vzdělavatelů v sociální práci, vzdělavatelů v sociální pedagogice a Profesní komory sociálních pracovníků. Diskuse rozvíjela současně aktuální téma vyjednávání o změně legislativy, otevření připravovaného zákona spontánnímu konsensu sociálních pracovníků a pohledu na Zákon o sociálních pracovnících v otázkách působení Profesní komory při udělování akreditací. Dotkla se také otázky, zda nový návrh zákona a role Profesní komory v sociálních pracovníků v tomto zákoně nejsou vedeny snahou o vyloučení absolventů některých oborů z možnosti být zaměstnán na pozici sociálního pracovníka. V diskusi bylo zdůrazněno, že se nejedná primárně o vyloučení některých skupin, ale o zkvalitnění přípravy sociálních pracovníků a vytváření profesní platformy, která bude schopna efektivně vyjednat s institucemi státu tak, aby byla zabezpečena náležitá péče o klienty. (K tomu srov. především pasáž: 30:45–50:35).

Druhý okruh otázek otevřel rozhovor o **promítání současné situace (globalizace, integrace Evropy a uprchlické krize/hysterie) do výuky oborů i do praxe samotné.** Diskutována byla proměna sociální reality pozdně moderních společností procesem globalizace, případně integrace Evropy a s ní související vyvstání nových nároků a výzev, jež jsou na sociální pracovníky a sociální pedagogy kladeny. Akademici i praktici obou disciplín dále přispěli k diskusi o způsobu, jakým lze ve veřejném prostoru prosazovat hodnoty tak, aby byly naplněny, a jakým způsobem lze dle vlastní zkušenosti směřovat proti proudu.

Závěr diskuse byl věnován životnímu krédu ve vztahu k pozici (práci) sociálního pedagoga/sociálního pracovníka. Poděkování všem zúčastněným, včetně doc. Chytila, doc. Gojové a doc. Vávrové za spolupráci na přípravách zasedání na závěr přednesl Radim Šíp.

Celý záznam kulatého stolu lze sledovat na [YouTube](#) v rozsahu 01:50:26. Pro rychlou orientaci v záznamu lze využít níže uvedených časových stop, které jsou umístěny rovněž pod záznamem online.

Záznam časových stop zasedání kulatého stolu

Vstupní intro: 00:00–00:22

Úvod a představení účastníků: 00:23–04:22

1. oblast: 04:23–50:35

Historie a současnost vztahu sociální práce a sociální pedagogiky po roce 1989?

otázka: (R. Šíp: 04:23) Jak se etablovala sociální práce a sociální pedagogika v ČR?

P. Navrátil: 05:00

L. Gulová: 06:38

L. Ptáček: 12:06

otázka: (R. Šíp: 13:17) Co má sociální práce a sociální pedagogika společného a v čem se liší?

P. Navrátil: 14:00

L. Gulová: 15:58

otázka: (M. Stanoev: 18:07) Jaká je Vaše zkušenost (názor) a jaké vidíte přínosy vzniku Asociací vzdělavatelů v sociální práci, vzdělavatelů v sociální pedagogice a Profesní komory sociálních pracovníků nejen pro obory, ale i samotné klienty?

L. Ptáček: 19:17

P. Navrátil: 20:57

otázka: (M. Stanoev: 23:53) V jaké fázi je dnes vyjednávání o změně legislativy? Do jaké míry by měl být připravovaný zákon otevřen spontánnímu konsensu sociálních pracovníků, který se zatím zcela nezformoval?

L. Ptáček: 24:48

D. Gasnářková: 25:46

M. Stanoev: 30:27

otázka: (R. Šíp: 30:45) Jaký je Váš pohled na návrh Zákona o sociálních pracovnících v otázkách působení Profesní komory při udělování akreditací?

P. Navrátil: 32:13

L. Gulová: 34:52

L. Ptáček: 37:50

M. Stanoev: 39:56

P. Navrátil: 40:21

L. Gulová: 43:53

R. Šíp: 45:55

D. Gasnářková: 46:13

L. Gulová: 48:27

P. Navrátil: 48:56

L. Ptáček: 50:07

2. oblast: 50:36–01:49:33

Jak se současná situace (globalizace, integrace Evropy, uprchlická krize/hysterie) promítá či jak by se měla promítnout do výuky oborů i do praxe samotné?

otázka: (R. Šíp: 50:36) Jak proměnil sociální realitu pozdně moderních společností proces globalizace, případně integrace Evropy? A kde se obyčejný člověk může s těmito proměnami setkat?

P. Navrátil: 51:52

M. Stanoev: 56:23

L. Gulová: 56:39

P. Navrátil: 59:10

otázka: (R. Šíp: 59:54) Pociťují lidé z praxe tyto záležitosti nějak intenzivněji za posledních 5 až 10 let než dříve?

L. Ptáček: 01:00:05

otázka: (M. Stanoev: 01:02:13) Mohl byste upřesnit cílové skupiny, kde dochází podle Vás k posunu?

L. Ptáček: 01:02:19

D. Gasnářková: 01:03:32

R. Šíp: 01:08:01

L. Gulová: 01:08:48

otázka: (R. Šíp: 01:09:36) Souvisí nárůst agresivity se současnou situací či je podmíněn změnami?

L. Gulová: 01:09:42

otázka: (M. Stanoev: 01:10:35) Jaké vyvstávají nové nároky (výzvy) pro sociální pracovníky a sociální pedagogy?

P. Navrátil: 01:11:07

R. Šíp: 01:14:58

L. Ptáček: 01:16:20

L. Gulová: 01:18:16

P. Navrátil: 01:21:06

L. Ptáček: 01:23:16

otázka: (M. Stanoev: 01:24:40) Jakým způsobem lze hodnoty prosazovat ve veřejném prostoru tak, aby byly naplněny?

L. Ptáček: 01:25:00

P. Navrátil: 01:25:43

R. Šíp: 01:28:09

L. Gulová: 01:29:06

otázka: (R. Šíp: 01:33:19) Jakými způsoby jdete proti proudu?

L. Ptáček: 01:33:43

P. Navrátil: 01:35:40

D. Gasnářková: 01:36:50

R. Šíp: 01:40:00

D. Gasnářková: 01:40:09

L. Gulová: 01:40:47

P. Navrátil: 01:41:01

R. Šíp: 01:41:15

P. Navrátil: 01:41:25

Otázka: (R. Šíp: 01:43:50) Jaké je Vaše životní krédo ve vztahu k profesi sociálního pedagoga / sociálního pracovníka?

P. Navrátil: 01:44:26

L. Gulová: 01:45:27

D. Gasnářková: 01:46:44

L. Ptáček: 01:47:10

M. Stanoev: 01:48:02

R. Šíp: 01:48:56

Poděkování a rozloučení: 01:49:34–01:50:08

Závěr: 01:50:09–01:50:26

Záznam kulatého stolu lze sledovat zde:

